

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่องความผูกพันของพนักงานต่อ บริษัท มโนห์ราอุตสาหกรรมอาหาร จำกัด มีระเบียบวิธีการศึกษาในเรื่องของขอบเขตประชากร ขอบเขตเนื้อหา ข้อมูลและแหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 ขอบเขตประชากร

ในการศึกษาครั้งนี้ ประชากรคือ พนักงานรายวันจำนวนทั้งหมด 319 คนที่ทำงานอยู่ใน บริษัท มโนห์ราอุตสาหกรรมอาหารจำกัด (ที่มา: บริษัท มโนห์ราอุตสาหกรรมอาหาร จำกัด, แผนกบุคคล, 2551) โดยจำแนกประเภทของพนักงานรายวันตามสายการผลิต ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนพนักงาน จำแนกตามประเภทของพนักงานรายวันตามสายการผลิต

ประเภทพนักงานรายวัน	จำนวน (คน)
แผนก FEN	33
แผนก I-BIS	12
แผนก BB	88
แผนก NP	8
แผนก สไตร์	9
แผนก ซ่อมบำรุง	7
แผนก ทอดและพอง	23
แผนก บรรจุ	81
แผนก ซอส	7
แผนก QC	8
แผนก พ่อบ้าน-แม่บ้าน	10
แผนก เครื่องดื่ม	33
รวม	319

3.2 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความผูกพันของพนักงานต่อ บริษัท มโนहरา อุตสาหกรรมอาหาร จำกัด และในการวัดองค์ประกอบความผูกพันของพนักงาน (Engagement Components) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน โดยใช้วิธีการศึกษาตามแนวคิดของ สุรัสวดี สุวรรณเวช (2549) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านองค์กร (Company) ได้แก่ การถ่ายทอดนโยบายกลยุทธ์ให้กับทุกหน่วยงาน การจัดให้มีช่องทางเพื่อสื่อสารกับพนักงาน การเปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็น การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมปลอดภัยในดำเนินงาน การมีระบบมาตรฐานการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับดี และการส่งเสริมให้พนักงานได้เรียนรู้และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ในองค์กร

2. ด้านงาน (Job) ได้แก่ การให้พนักงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การจัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือให้พนักงานอย่างเพียงพอ การมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และพนักงานมีรูปแบบการทำงานที่สอดคล้องกับองค์กร

3. ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) ได้แก่ การจัดทำขีดความสามารถ (Competency) ขององค์กรและพนักงาน การทำให้พนักงานรู้สึกมีความมั่นคงในการทำงาน พนักงานมีโอกาสเรียนรู้และเติบโตในที่ทำงานที่ทำอยู่ มีการจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นธรรม เหมาะสมกับแต่ละตำแหน่งงาน และมีการวางแผนงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างเหมาะสม

4. ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้บังคับบัญชามีการให้คำแนะนำ และแนวทางในการทำงานแก่พนักงาน ผู้บังคับบัญชามีการแจ้งผลการประเมินงานให้พนักงานทราบอย่างต่อเนื่อง ผู้บังคับบัญชามีการรับฟังความคิดเห็นของพนักงาน และผู้บังคับบัญชาต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถนำทีมงานไปถึงเป้าหมายที่วางแผนไว้

ส่วนการวัดความผูกพันต่อบริษัทจะวัดลักษณะของความผูกพันต่อบริษัทออกเป็น 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านความเชื่อมั่น ยอมรับเป้าหมายและค่านิยมของบริษัท
2. ด้านความเต็มใจที่จะใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการทำงานเพื่อบริษัท
3. ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงความเป็นสมาชิกของบริษัทต่อไป
4. ด้านความรู้สึผูกพันโดยรวมกับบริษัท

และได้แบ่งประเภทของพนักงาน (Level of Engagement) ที่ใช้ในการวัดความผูกพันของพนักงานต่อบริษัทไว้ เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. พนักงานที่มีความผูกพันต่อบริษัท
2. พนักงานที่ไม่ยึดติดกับความผูกพันต่อบริษัท
3. พนักงานที่ไม่มีความผูกพันต่อบริษัท

โดยมีความหมายของพนักงานแต่ละประเภทเป็นดังนี้

1. พนักงานที่มีความผูกพันต่อบริษัท (Engaged) คือ พนักงานที่เปรียบเสมือน “ดาวเด่นในองค์กร” ทำงานด้วยความเต็มใจและตั้งใจ และคำนึงถึงองค์กร ด้วยมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรอย่างแท้จริง และจะหาแนวทางในการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ เพื่อให้้องค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จในที่สุด

2. พนักงานที่ไม่ยึดติดกับความผูกพันต่อบริษัท (Not-Engaged) คือ พนักงานไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และทำงานโดยไม่ได้ตั้งใจ พนักงานเหล่านี้เป็นผู้ที่ทำงานไปวันๆ อย่างขอไปที ไม่มีใจรักและทุ่มเทในงานที่ทำ บางครั้งทำงานเพื่อด้านวัตถุประสงค์ขององค์กรอีกด้วย ซึ่งเปรียบเสมือน “ผีดิบในองค์กร”

3. พนักงานที่ไม่มีความผูกพันต่อบริษัท (Actively disengaged) คือ พนักงานที่ไม่มีความสุขในการทำงานเลย เป็นพวกที่สร้างปัญหาให้แก่องค์กร มีทัศนคติในแง่ลบในการทำงาน และยังส่งต่อความรู้สึกไม่ดีไปยังพนักงานที่อยู่รอบข้าง ซึ่งไม่เพียงแต่จะทำงานไม่ประสบความสำเร็จแล้วยังเป็นผู้ขัดขวางการทำงานของคนอื่นๆ ซึ่งพนักงานเหล่านี้เปรียบเสมือน “แอปเปิ้ลเน่าในองค์กร”

3.3 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานที่ปฏิบัติงานรายวันที่ทำงานอยู่ในบริษัท มโนห์ราอุตสาหกรรมอาหาร จำกัด จำนวน 319 คน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลที่อยู่ในรูปเอกสาร บทความทางวิชาการ การค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการค้นคว้าข้อมูลผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต

3.4 การรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลกระทำโดยใช้แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของความผูกพันของพนักงานต่อบริษัท

ซึ่งคำถามเป็นการวัดทัศนคติในรูปของ Likert Scale (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2534)

สำหรับข้อมูลในแบบสอบถามส่วนที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยมากที่สุด	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ	5
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยมาก	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ	4
ระดับความคิดเห็น	เฉยๆ	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ	3
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยน้อย	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ	2
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยน้อยที่สุด	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ	1

คะแนนที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายจากลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ในระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2548: 335)

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแบบสอบถาม ผู้ศึกษาใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21 - 5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นของพนักงานอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41 - 4.20	หมายถึง	ความคิดเห็นของพนักงานอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61 - 3.40	หมายถึง	ความคิดเห็นของพนักงานอยู่ในระดับเฉยๆ
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81 - 2.60	หมายถึง	ความคิดเห็นของพนักงานอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.80	หมายถึง	ความคิดเห็นของพนักงานอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความผูกพันของพนักงานต่อบริษัท ซึ่งคำถามเป็นการวัดทัศนคติในรูปของ Likert Scale (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2534)

สำหรับข้อมูลในแบบสอบถามส่วนที่ 3 เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยมากที่สุด	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ	5
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยมาก	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ	4
ระดับความคิดเห็น	เฉยๆ	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ	3
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยน้อย	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ	2
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยน้อยที่สุด	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ	1

คะแนนที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายจากลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ในระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2548: 335)

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแบบสอบถาม ผู้ศึกษาใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยมากกว่า	3.41	หมายถึง	พนักงานที่มีความผูกพันต่อบริษัท (Engaged)
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61-3.40	หมายถึง	พนักงานที่ไม่ยึดติดกับความผูกพันต่อบริษัท

(Not-Engaged)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-2.60 หมายถึง พนักงานที่ไม่มีความผูกพันต่อบริษัท

(Actively disengaged)

ความผูกพันของพนักงานที่มีต่อบริษัทอยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก หมายถึง พนักงานที่เปรียบเสมือน “ดาวเด่นในองค์กร” ทำงานด้วยความเต็มใจและตั้งใจ และคำนึงถึง องค์กรด้วยมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรอย่างแท้จริงและจะหาแนวทางปรับปรุง ตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ เพื่อทำให้องค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จในที่สุด นั่นคือ พนักงานที่มีความ ผูกพันต่อบริษัท (Engaged)

ความผูกพันของพนักงานที่มีต่อบริษัทอยู่ในระดับเฉย ๆ หมายถึง พนักงาน ไม่มี ความกระตือรือร้นในการทำงาน และทำงานโดยไม่ได้ตั้งใจ พนักงานเหล่านี้เป็นผู้ที่ทำงานไปวัน ๆ อย่างขอไปที ไม่มีใจรักและทุ่มเทในงานที่ทำ บางครั้งทำงานเพื่อดำเนินวัตถุประสงค์ขององค์กรอีก ด้วยซึ่งเปรียบเสมือน “ผีดิบในองค์กร” นั่นคือ พนักงานที่ไม่ยึดติดกับความผูกพันต่อบริษัท (Not-Engaged)

ความผูกพันของพนักงานที่มีต่อบริษัทอยู่ในระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด หมายถึง พนักงานที่ไม่มีความสุขในการทำงานเลย เป็นพวกที่สร้างปัญหาให้แก่องค์กร มีทัศนคติในแง่ลบ ในการทำงาน และยังส่งต่อความรู้สึกไม่ดีไปยังพนักงานที่อยู่รอบข้าง ซึ่งไม่เพียงแต่จะทำงานไม่ ประสบความสำเร็จแล้วยังเป็นผู้ขัดขวางการทำงานของคนอื่น ๆ ซึ่งพนักงานเหล่านี้เปรียบเสมือน “แอปเปิ้ลเน่าในองค์กร” นั่นคือ พนักงานที่ไม่มีความผูกพันต่อบริษัท (Actively disengaged)

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

3.6 ระยะเวลาในการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความผูกพันของพนักงานต่อ บริษัท มโนहरาอุตสาหกรรม อาหาร จำกัด ใช้เวลาในการศึกษา ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2551 ถึงเดือนเมษายน 2551